

РЕЦЕНЗИЯ

на научно-изследователската, научно-приложната, учебно-преподавателската (образователната), проектантско-реализаторската и експертната дейност на гл. асистент д-р арх. Ирена Спиридонова, участник в конкурс за заемане на академичната длъжност **“ДОЦЕНТ”** по Професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, Научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли” за нуждите на Архитектурния факултет на Висшето строително училище „Любен Каравелов”, София.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Проф. д-р. арх. БОРИСЛАВ ЯНКОВ БОРИСОВ,

Ръководител на катедра "Градоустройство, теория и история на архитектурата" в Архитектурен факултет на Висше строително училище "Л. Каравелов", София.

Рецензията е представена в качеството ми на:

- **Член на Научното жури за провеждане на конкурс и избор за заемане на академична длъжност „Доцент“, утвърдено със Заповед N 375/21.04.2017 г. на Ректора на ВСУ „Любен Каравелов” на основание на чл.67, ал.2. и чл.58, ал.2.от Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ „Любен Каравелов” и решение на Факултетния съвет на Архитектурния факултет при ВСУ „Любен Каравелов” - Протокол N 2 от 20.04.2017 г.;**
- **Рецензент по конкурса, съгласно решение от първото заседание на Научното жури за провеждането му – протокол N 1/24.04.2017 г..**

Рецензията е разработена в съответствие с изискванията на "Закона за развитието на академичния състав в Република България" (ЗРАСРБ) (ДВ, бр. 38 от 21.05.2010г. и последвали изменения и допълнения), Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ „Любен Каравелов”, София. Конкурсът за академичната длъжност „Доцент” е обявен в ДВ, брой 14/10.02.2017 г. за нуждите на Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов”, София. Единствен участник в конкурса е

д-р арх. Ирена Спиридонова, понастоящем гл. асистент в Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов“, София.

КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Ирена Спиридонова е родена на 12 август 1975 г.

През 1998 г. завършва първо висше образование - Магистър в УНСС, София, специалност „Счетоводство и контрол“, а през 2005 г. второ висше образование - Магистър в УАСГ, София, специалност „Архитектура“.

Преди дипломирането си по „Архитектура“ през периода 1997–2002 г. се занимава с финансово управление и осчетоводяване на проекти свързани с природозащитни, неправителствени организации. След дипломирането си работи като архитект в проектантската практика, в „Реал Билд“ ЕООД от 2005 до 2006 г., където изчертава и проектира обществени и жилищни сгради и в „Архитектен Тим София“ АД от 2006 - 2007 г. - проектиране на сгради, узаконяване, промяна на предназначение на жилищни и офис сгради, инвестиционно проектиране. През 2011 - 2014 г. е ангажирана в „Порш Концепт“ ЕООД, София като ключов експерт към летищни терминали Варна и Бургас, където се занимава с консултации по проекта при неговата реализация, отговаря за подготовка на съответната документация до получаване на строителни разрешения и актуване по време на строителството. Междувременно от 2007 до 2011 г. е управител на „Арх Креатив Студио - НКС дизайн“ ЕООД, фирма която се занимава с цялостно проектиране на търговски обекти и жилищни сгради, както и с цялостни интериорни решения на еднофамилни жилищни сгради в България и Полша. През 2011 - 2017 г. работи като архитект в „Кредо Дизайн“ ЕООД, София в областта на инвестиционно проектиране.

От 2011 г. започва преподавателска дейност във Архитектурен факултет на ВСУ „Любен Каравелов“-София, до 2013 г. като асистент в катедра „Градоустройство, теория и история на архитектурата“- преподава по дисциплините „Интериор на жилищни сгради“, „Интериор на обществени сгради“ и „Интериор новости“, между 2013 и 2015 г. като хоноруван асистент към катедра „Градоустройство, теория и история на архитектурата“ - преподава, води упражнения и лекции по интериор на жилищни и обществени сгради, от 2015г. до момента е Гл. асистент в катедра „Градоустройство, теория и история на архитектурата“ - преподавател по дисциплините „Интериор на жилищни сгради“, „Интериор на обществени сгради“, „Интериор новости“.

През 2015 г. арх. Спиридонова успешно защитава докторска дисертация на тема " Жилищни комплекси от затворен тип" в УАСГ, София, специалност „Архитектура“ и успешно се включва в работата на Архитектурния факултет след назначаването си като главен асистент. Нейното лично професионално творчество е основно в областта на проектирането на жилищни и обществени сгради и в областта на интериора и архитектурния дизайн.

ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Приложен е списък с много на брой публикации на арх. Спиридонова, свързани с придобиване на посочената академична длъжност "доцент", за която тя кандидатства. В настоящия конкурс гл. асистент д-р арх. Ирена Спиридонова представя научно-изследователска, учебно-преподавателска, проектантска и експертна дейност, която може да се обобщи като отговаряща на необходимите условия съгласно препоръчителните показатели при оценяване на кандидати за заемане на академичната длъжност „Доцент“ във ВСУ „Любен Каравелов“, София по следния начин:

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ общо 191 т.

1.1. Публикации

- Монография, издадена в България – 1 бр. (1 бр. х 60 т.=60 т.); „Крайградски селища за индивидуално обитаване“, 2017г. ISBN 978-954-331-077-7 Електронно издание ISBN 978-954-331-076-0;
- Статии в национални списания без импактфактор – 8 бр. (8 бр. х 10 т. = 80 т.);
 - „Модерният страх, или как да живеем по-добре от другите и от сега....“, Годишник на УАСГ, 2017г;
 - „The city of tomorrow“, Годишник на УАСГ, 2017г;
 - „Gated communities - individualization or inhabitation segregation“, Годишник на УАСГ, 2017г;
 - „Технологичното развитие на съвременната градска среда или как си взаимодействаме с интерактивните фасади“. В съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева, сп."Архитектура";
 - „Стилистични тенденции в архитектурния дизайн. исторически преглед и съвременни интерпретации“. В съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева, сп."Архитектура";
 - „Цветните акценти на затворен жилищен комплекс в Краков, Полша“. В съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева, сп. "Архитектура";
 - „Краков като събдната дестинация“. В съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева, сп."Архитектура " ;
 - „Завръщане към идеята за индивидуално обитаване“ сп. "Архитектура", 2017г.

- Доклад, публикуван в сборник трудове от научни форуми в чужбина – **2 бр.** (2 бр. х 8 т. = **16 т.**).

- The 3rd International Conference S.ARCH 2016 Budva Topic: "Basis for communication in gated community - family, culture, values . prerequisites", конференцията 25-27 май, 2016, Будва;

- II International Scientific and Practical Conference "Scientific Issues of the Modernity" - DUBAI, ISSN 2413-1032, Topic: "The use of interactive facades as a means of improving the existing built environment", конференцията 27 април, 2016, в съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева.

- Доклади, публикувани в Сборници на трудове от научни форуми в България - **3 бр.** (3 бр. х 4 т. = **12 т.**).

- „Мотиви и предпоставки за развитие на жилищните комплекси от затворен тип“, XVI Международна научна конференция ВСУ' 2016, 9-10 юни 2016

- „Сигурността и обитаването в комплексите от затворен тип“, XVI Международна научна конференция ВСУ' 2016, 9-10 юни 2016

- „Essence of the designer's approach practice in shaping the built environment“, Материали, методи и технологии - 18-та международна конференция 26-30 Юни 2016г. Materials, Methods & Technologies ISSN 1314-7269, Volume 10, 2016 Journal of International Scientific Publications www.scientific-publications.net Организатори: Bulgarian Academy of Sciences, Union of Scientists in Bulgaria, Science & Education Foundation, Bulgaria, Al-Farabi Kazakh National University, Kazakhstan, Kavala Institute of Technology, Greece, Department of Engineering and Computer Graphics, ITMO, University, Russia

1.2. Участие в научни форуми (конференция/конгрес) без публикуване

- Доклад (лекция) в чуждестранен университет или Институт – **1 бр.** (1 бр. х 8 т. = **8 т.**);

Изнесена лекция по време на сесията за проблемите на Затворените комплекси, Краков, Полша, Октомври 2016г.

1.3. Научни или художествено-творчески проекти

- Участник в проект от научния план на ВУЗ или научен институт – **1 бр.** (1 бр. х 2 т. = **2 т.**)

- „Конструиране на интерактивна художествена изложба - ракурс към градската среда“. Ръководител: доц. Александра Иванова
Сигнатура: 06/2016.

- Участие в подготовката на подаден, но неодобрен научен проект – **1 бр.** (1 бр. х 3 т. = **3 т.**)

- „Анализ на интерактивните медийни фасади, въздействието им върху околната среда и тяхното технологично развитие. Изследване на положителните и отрицателните въздействия върху съвременния

градски живот и взаимодействието им с обитателя“. Ръководител: д-р. арх. Ина Ламбева Сигнатура: 09/2016

1.4. Цитирания

- Цитирания в национални издания – 5 бр. (5 бр. х 2 т. = 10 т.).
- „Апартаментни сгради“, ISBN 978-954-90993-8-6, 2010г., автор проф.д-р арх.Боряна Генова.
- „Трябва ли да се подчини частният интерес на обществените нужди в градоустройството?“, Февруари 2017, Вестник „Строителство имоти“, <http://stroitelstvomot.com>
- „Жилищно-отбранителни кули на балканския полуостров през османския период“ 2016г., автор д-р арх.Радосвета Кирова-Делчева
- „Дизайнът като средство за създаване на архитектурна среда“, 2017г. 15БИ 978- 954-331-078-4, автор д-р арх. Ина Ламбева
- „Анализ на взаимодействието човек - пространство, фактор при формиране на моделите за обитаване“, 2017г., сп. „Архитектура“ , автор д-р арх. Ина Ламбева

НАУЧНО - ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ общо 40 т.

1.2. Реализиране на изложби и други културни изяви

- Участие или организиране на изложби в България Пролетен салон САБ – 2 бр. (2 бр. х 5 т.= 10 т.)
- Участие на Архитектурен факултет на ВСУ „Любен Каравелов“ в Пролетен Салон 2016 - Дизайн за архитектурата - САБ
- Организатор - САБ, Дружество „Синтез, Интериор, Дизайн“ и Обединение „Сдружени софийски архитекти“
- Участие на Архитектурен факултет на ВСУ „Любен Каравелов“ в изложба на АФ в Професионална гимназия по приложен текстил и моден дизайн
- Отличие в архитектурен конкурс или на друг форум – 1 бр. (1 бр. х 10 т. = 10 т.)
- Награда на САБ, Почетен диплом за Дипломен проект „Обновяване на жилищен квартал „Западен парк“- град София, 2005г.

2.4. Приложни разработки, реализирани в практиката

- Ръководство или участие в приложни разработки реализирани в България – 20 бр. (20 бр. х 1 т. = 20 т.). (съгласно забележка 3 към приложението се вземат 20 т.).

УЧЕБНО-ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ общо 74т.

3.1. Преподавателска дейност

- Нововъведения в методите на преподаване - използване на методите и системите за електронно обучение, използване на разработени web базирани курсове и др. (по дисциплини) – 2 бр. (2 бр. х 2 т. = 4 т.)

- Разработване на web базирани курсове (по дисциплини) – 2 бр. (2 бр. x 20 т. = 40 т.)

- Дизайн на жилищен интериор. В съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева

- Дизайн на обществен интериор. В съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева

3.2. Издадени учебни пособия и помагала

- Издадени учебни помагала за студенти (печатни или електронни) – 2 бр. (2 бр. x 15 т. = 30 т.);

- Ръководство за курсов проект по интериор на тема: „Проектиране на жилищен интериор“. В съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева

- Ръководство за курсов проект по интериор на тема: „Проектиране на обществен интериор“. В съавторство с д-р. арх. Ина Ламбева

ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ (общо 11 т.).

4.1. Експертни оценки

- Експертизи на обекти – 2 бр. (2 бр. x 4 т. = 8 т.)

- Изготвяне на ключови експертизи към Летищни терминали гр.Варна и гр.Бургас, Възложител „Порш Концепт“

4.2. Членство в творческа или професионална организация в съответната научна област

- Членство в национална организация – 1 бр. (1 бр. x 3 т. = 3 т.)

В количествено и наукометрично отношение рецензентът приема да рецензира посочените материали и дейности като отговарящи на необходимите условия за обявената процедура. Прилагайки предложената и утвърдена точкова система от нормативната уредба на ВСУ „Любен Каравелов“ за всеки показател по основните дейности, продукцията на кандидата формира бал от общо **316 точки**, а само по първите два раздела – научно-изследователска и научно-приложна дейност – **231 точки**, с което са надхвърлени препоръчителния минимален брой точки за кандидат за „доцент“ – **250 точки**, от които по посочените два първи раздела – 80 % или **200 точки**, т.е. има превишение в сравнение с изискуемия минимум по приложението от правилника на ВСУ " Л. Каравелов". Разработените научни трудове и цитираните дейности представят гл. асистент д-р арх. Ирена Спиридонова като добър изследовател и са свидетелство за познаване на теорията и практиката в изследваната област. В тях авторът показва способност да анализира проблеми, да прави обобщения и изводи с научни и научно-приложни приноси,

да дава препоръки за практиката и да оформя публикациите си по професионален начин.

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

В този раздел основно място заема публикуваната от автора монография „Крайградски селища за индивидуално обитаване“. Монографията на Ирена Спиридонова изследва актуална за България тема, която през последните години е свързана с поредица от инвестиционни инициативи в крайградските територии, периферията на големите градове и туристическите комплекси на зоните за отдих. В своя труд тя разглежда крайградските селища като нова форма на обитаване, изследва тяхното възникване и развитие, качествата на средата им, видовете крайградски селища, тяхната структура и архитектура. Оригинални са изследванията на автора за стиловите направления, типизацията и индивидуалните архитектурните проекти в тях. Функционалната и пространствената структура на крайградските селища са проучени и анализирани в контекста на специфичните особености на тяхното описание като социален състав на обитателите, мащаби на териториалното им разрастване, големина на поземлените участъци, плътност, интензивност, достъпност, екологични характеристики, комплексност и др. Анализират се професионално и се сравняват техните предимства и недостатъци, разновидностите на покривните им решения, линиите и височината на застрояване, различното третиране на фасадите, цветовото решение, използваните материали и много други характеристики. Описват се естествените материали с които се изграждат жилищните сгради, инсталациите базирани на възобновяеми енергийни източници, безотпадните пречистващи технологии, използването на слънчеви колектори и панели, както и ветрогенератори, предвиждането на биооранжерии и много други аспекти на съвременната устойчива архитектура от разглежданите разнообразни примери. Могат да се препоръчат някои терминологични уточнения, които биха повишили точността на професионалния език в монографията / пример на стр. 33 „Водните площи ориентират жилищното застрояване към тях и са предпоставка за функционалната организация...“/, но това не намалява нейната теоретична стойност. Монографичният труд е занимателно написан и богато илюстриран с множество графики и снимки на примери от различни страни в света. Той ще бъде полезен както за студенти по архитектура, така и за широк кръг професионалисти от сферата на теорията и практиката в архитектурното и градоустройственото творчество.

УЧЕБНО-ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Арх. Спиридонова успешно провежда упражнения и курсови проекти, както и някои лекционни курсове на студенти по архитектура в качеството си на асистент и гл. асистент от постъпването си на работа в катедра "Градоустройство, теория и история на архитектурата" при Архитектурния факултет на ВСУ "Л. Каравелов" до настоящия момент. Тя се включва отговорно и на високо професионално ниво при обсъждане и оценяване на студентски проекти, включително и на дипломни проекти.

ЕКСПЕРТНА И ПРОЕКТАНТСКА ДЕЙНОСТ

Кандидатът в конкурса има доказана експертна дейност в качеството си на архитект. Арх. Спиридонова членува в Камарата на архитектите в България. Тя има редица архитектурни и градоустройствени проекти, които са пояснени в справките по конкурса и в творческата автобиография. Всичко това характеризира арх. Ирена Спиридонова като специалист от практиката с успешно творчество в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране, както и в експертната професионална дейност.

НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И ПРИНОСИ

Със своята научна продукция, гл. асистент. д-р арх. Ирена Спиридонова прави приноси с научно-приложен характер и демонстрира последователност и устойчивост на своите научни интереси. Рецензентът приема, че основните приноси на представените от автора трудове засягат предложения за решаване на проблеми в градоустройството и проектирането на крайградски селища за индивидуално обитаване, жилищни сгради и комплекси от затворен тип, интериорни решения и др., които имат практическо значение за устройственото планиране и инвестиционното проектиране у нас.

ОБОБЩЕНО: Характерът на научните приноси на кандидата в конкурса могат да се отнесат към:

- обогатяване на съществуващите професионални знания за архитектурно-градоустройствената теория и практика, чрез получаване на сравнения и потвърдителни факти, както и получаване и доказване с нови средства на съществуващи факти и проблеми;
- приложение на научни сравнения, анализи, обобщения и др. постижения, чрез внедряване на резултатите в реалната архитектурно-градоустройствена практика.

ОЦЕНКА НА ЛИЧНИЯ ПРИНОС НА КАНДИДАТА

В преобладаващия брой от публикациите кандидатът е първи, т.е. водещ автор, а монографията е разработена и публикувана самостоятелно. Съавторството на редица публикации с д-р арх. Ина Ламбева прави впечатление, но това не променя оценката на рецензията относно качествата на кандидата. Проучването на материалите по конкурса ми дава основание да приема, че анализът, оценките, предложенията и изводите в публикациите са лично дело на участника в конкурса.

ПРЕПОРЪКИ

Към гл. ас. д-р арх. Ирена Спиридонова имам препоръка да продължи в бъдещата си работа разработването и публикуването на научни студии и статии в научни и научно-популярни издания с голям тираж по актуални проблеми на архитектурата и градоустройството и особено в областта интериора и жилищните сгради, по които се води обществен и професионален дебат. Това ще позволи постигане на по-голяма популярност на теоретичните проучвания и заключения на автора, който устойчиво от дипломирането си и специализацията си след това до сега, в продължение на години работи в тази област.

Препоръчвам също така, когато ползва в своите публикации графични и теоретични източници да отбелязва по-прецизно техните автори и година на издаването им. Допълнителна препоръка имам към по-голяма прецизност при ползваната терминология, така както отбелязах относно разглежданата монография.

ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ

Познавам гл. ас. д-р арх. Ирена Спиридонова лично от много години, преди и след постъпването и на работа във ВСУ "Л. Каравелов" като мой асистент. Следил съм отблизо в качеството си на р-л катедра и декан на Архитектурния факултет нейното професионално развитие като преподавател. Смятам, че тя е подготвен професионалист, активно занимаващ се с учебно-преподавателска, научно-изследователска, проектантско-реализаторска и експертна дейност, за които има необходимите качества и потенциал. Убеден съм, че в бъдеще тя ще може да бъде полезна като преподавател в Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов“, София в качеството си на „Доцент“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В конкурса са спазени изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника

за приложение на ЗРАСРБ и на Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ "Л. Каравелов", както по отношение на процедурата по обявяването му, така и по отношение на представените материали от кандидата. По научно-изследователската, художествено творческата и учебно-преподавателската дейност на гл. ас. д-р арх. Ирена Спиридонова може да се констатира, че те съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника към него и Правилника на ВСУ „Любен Каравелов” за заемане на академична длъжност „доцент”.

Предвид всичко гореизложено в настоящата рецензия оценявам научно-изследователската, учебно-преподавателската, проектантската и експертната работа на участника в конкурса, неговия професионализъм, лични качества – работоспособност, последователност, педагогически умения и творческа активност и давам своя положителен вот, предлагайки гл. ас. д-р арх. **Ирена Спиридонова** да заеме академичната длъжност „доцент” по Професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, Научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли” в Архитектурния факултет на Висшето строително училище „Любен Каравелов”, София.

Рецензент:

.....
Проф. д-р арх. Борислав Борисов